

Nasser Abu Srou, *The Tale of a Wall: A Memoir*

Originally published in 2022 as *حكاية جدار* by Dar Al Adab, Beirut

Copyright © 2022 by Nasser Abu Srou

English translation copyright © Luke Leafgren, 2024

"I do not love you, death" on page 278 by Samih al-Qasim (1939-2014).

Translated by Luke Leafgren.

© 2026 by ALICE BOOKS, pentru ediția în limba română

Toate drepturile rezervate.

Layout: Vasilica Turculeț

Redactare: Casian Gămănuț

Corectură: Lucia Popovici

Fotografie copertă: Tim Mossholder/Unsplash

ALICE BOOKS

Valea Lupului, Iași

www.alicebooks.ro

hello@alicebooks.ro

Telefon: 0751 54 02 02

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ABU SROUR, NASSER

Povestea unui zid: memorii / Nasser Abu Srou; trad. din lb. engleză și note de Mihnea Gafița. – Valea Lupului: Alice Books, 2026

ISBN 978-630-6676-64-4

I. Gafița, Mihnea (trad.; note)

NASSER ABU SROUR

POVESTEA
UNUI ZID

Memorii

Traducere din limba engleză
și note de Mihnea Gafița

Cuprins

Așa grăit-a zidul. 9

Partea întâi

Eu, Dumnezeuul meu și un loc de maximă recluziune

Să dai drumul și să te ții bine.	13
La începuturi.	19
Tabăra de refugiați.	26
Intifada pietrelor: 1987-1993	37
Întrebări	44
Dumnezei mărunți	48
O dimineață lăsată pentru altă dată	55
Mărturisire	62
Detenția la izolator	68
Înfometarea.	77
Așkelon	87
Vizita	96
Oslo	106
Frica	115
La închisoare...	128
Dumnezeul meu	134
Despărțiri	141

Intifada Moscheii Al-Aqsa: 2000-2005	150
Durere.	158
Închisoarea Hadarim	169
2011: Primăvară a fost?	177
Al patrulea și ultimul grup.....	188

Partea a doua

Eu, iubirea mea și un loc de maximă reclusiune

Nanna.....	201
Să-ți fie dor de cineva	216
Pentru că te iubesc	233
Să vorbim despre iubire	246
Ați anunțat vreodată un prizonier că i-a murit mama? ..	259
Trupul	262
Octombrie.....	280
Octombrie: Începutul poveștii... Octombrie: Toamna unei așteptări... Octombrie: Veșnicul... ..	286
Lacrimile metropolei	295
Nu a fost o zi ca oricare alta.....	313
Ah, zidul meu!	328
Iubire... și totuși	343
Îngust, înghesuit și îmbătrânit.....	354
Eu	362

Așa grăit-a zidul

Dragă cititorule,

S-ar putea zice, la prima vedere, că paginile pe care le ai înaintea ochilor sunt ofranda timidă a unui prizonier care s-a decis, după îndelungi ezitări, să se apuce de scris. Dar nu-i așa! Nu e povestea mea, cea care urmează. Eu sunt doar un martor care vine să certifice întâmplările pe care le-a văzut și auzit. Este povestea unui zid care m-a ales pe mine, cum-necum, să depun mărturie despre ce a zis și a făcut el. Frazele din textul de față nu ar fi putut ajunge pe hârtie, fără sprijinul acelei unice surse atât de solide – zidul. S-ar fi făcut țândări și s-ar fi împrăștiat în patru vânturi, dacă nu ar fi fost el, zidul atât de gri-juliu și durabil. De la începutul călătoriei mele, zidul a fost cel de la care mi-am luat orice trăsătură definitorie și orice nume după care am devenit cunoscut de ceilalți – în tabăra de refugiați, la periferia orașului, la închisoare și în inima unei femei.

Eu sunt vocea zidului din fața mea. Iar aici e vorba de felul în care s-a decis el să vorbească. Este o narațiune de închisoare,

Să dai drumul și să te ții bine

Acum două săptămâni, am ieșit dintr-o pasă de apatie prelungită și m-am hotărât să citesc o carte scrisă de Kierkegaard. Vorbește acolo despre iubire, susținând că metoda cea mai bună, ca s-o păstrezi, este să renunți la persoanele iubite și să-ți negi propriile instincte posesive, cum ar fi dependența și egocentrismul. Spune și că o asemenea desprindere nu e posibilă decât prin iraționalitatea credinței.

Nu mi-a venit ușor să citesc așa ceva. Dintr-odată, celula mea de închisoare s-a umplut de întrebarea „cum?”. A trebuit să se dilate, ca să facă loc potopului de întrebări născute din argumentația individului. Rareori i se întâmpla, celulei mele, să se lătească și lungească în felul ăsta – și nu am știut niciodată pentru cine anume, pentru mine sau pentru ea însăși. După un ceas, ușa era tot închisă și încuiată. Chiar și așa, faptul de a fi fost închis cu toate

acele întrebări, l-am luat ca pe o invitație de a le găsi posibile răspunsuri.

După cum văd eu lucrurile, totul începe cu o întrebare, și îndoiala e cea care dă naștere siguranței. Cum se face că ne lepădăm, prin puterea credinței iraționale, de tot ce e trecător în viață, ca să ne cramponăm de o Ființă Supremă infinită? Cum se ajunge la mulțumire și acceptare prin simplul fapt de a te lepăda? Cum de cramponatul de un zid ajunge să fie calea mai scurtă pe care poți trece de partea cealaltă? Oare este realmente rațional ca propriile tale mâini să-ți strângă legăturile? Ca inima ta să fie plină de o iubire îndreptată către nimic anume?

Ceea ce urmează este răspunsul pe care l-am găsit pentru acele întrebări și multe alte mirări care m-au cuprins în anii lungi ai detenției mele. Este răspunsul care mi-a venit în minte, când mi-am contracarat instinctele de control, dominație și cramponare cu un gest de lepădare.

Călătoria începe atunci când te lepezi de toate cele în care ai crezut vreodată – și asta faci tu, care te-ai înconjurat de o mie de „eu“-ri. Fiecare dintre ele a vorbit prin tine, și ai crezut fiecare dintre acele nenumărate narațiuni, deși te schimbai cu fiecare eu pe care ți-l trăgeai pe tine. Uneori, îți păstrai credința, iar alteori te scuturai de tradiția religioasă, care te trăgea în jos. Azi erai luptător pentru libertate; mâine, sclavul unei realități care îți îngăduie să întrezărești darul celest, chiar dacă detaliile lui îți zdruncină existența. Sanctifici orice obiect din jurul tău, fără să-ți mai rămână sfințenie și pentru tine însuși. Într-un moment, ești stăpânul domeniului tău, pe care îl umpli cu propriile-ți cuvinte și înțelesuri. În momentul următor, devii ostaticul unui alfabet inventat în cine-știe-ce alte

vremuri, pentru scopurile altcuiva. Și atunci, toate mirările ți se ascund în străfundurile ființei tale, întrebările ți se transformă în dubii, îndoiala îți devine greșeală, iar din erorile tale izbucnește o vâlvătaie din care nu mai scapi. Te trezești pierdut în bezna unor vremuri trecute, care nu mai vor să se sfârșească. Ești învăluit de negura unor culturi care nu au parte de nici un soare, ca să le spulbere întunecimile, de nici o lună, ca să le confere măcar puțină frumusețe.

Așa că, spre ce te întorci? Nu ai scăpare *de* tine însuși, decât *în* tine însuși, pentru că numai atunci devii tu, când renunți la eu-rile tale secundare și te cramponezi de singura și unica ta identitate. Eu-l respectiv face un pas în față și se apucă să le dea nume, să le aplice descrieri elementelor din existența ta, burdușindu-le cu semnificație. De-acum, ești înfipt solid în tine însuși, ca un eu care a fost eliberat de toate restricțiile religioase, sociale și politice, care mai demult îți dădeau sentimentul unei protecții anume. Fiecare dintre aceste restricții exercita câte un act de violență asupra ta. Îți aduceau, toate, acuzații și te forțau să te aperi, până când justificările începeau să ți se clatine, și deveniai primul care te condamnai.

Odată ce te lepezi de toate astea, ți se ivește posibilitatea să te reconciliezi cu ceea ce ești de-adevăratelea, cu ceea ce ai crezut mai demult că nu era decât o copie deformată a propriei tale persoane. De-acum, vei putea să te înarmezi din nou cu o pictură murală, care să te reprezinte și să înfățișeze toate eu-rile tale. Îi găsești un loc înăuntrul unei geografii proprii, una interioară, lipsită de contradicții, de dihonii, de rivalități. Nici unul dintre eu-rile tale nu le neagă pe celelalte, nici nu emite judecăți de valoare

despre ele. Nici unul nu insistă că vocea lui este noul tu, sau tot ce se află în interiorul tău, tot ce spui și ce ții pentru tine, tot ce comunică sau ești forțat să ascunzi.

Pe măsură ce întrebările au devenit mai mari, la fel mi s-a părut și aprehensiunea pe care o resimțeam în privința celei mele. Dar asta nu m-a oprit. M-am întors la iarna lui 1993, la celula numărul 24 din corpul de interogatoriu al închisorii din Hebron și la cele două cuvinte pe care le-am scrijelit pe zidul de acolo: „Adio, lume!“ Nu știam nimic, pe-atunci, despre Kierkegaard și renunțarea lui. Dar am știut, pare-se, de la bun început că trebuia să renunț la posibilitatea libertății și să îmbrățișez acel zid, ca unică speranță de supraviețuire. Fără să-mi dau seama, renunțam la libertate ca întrebare la care se cuvenea găsit un răspuns. Și totuși, făcând asta, o păstram ca vis, unul veșnic ferice, până în momentul în care mi-aș fi dat seama că nu avea de gând să se înfăptuiască. În felul ăsta, eram ca oricare alt palestinian conștient de robia lui, care trebuia să-și piardă libertatea, pentru a putea fi liber; care trebuia să moară, pentru a putea trăi.

Relația mea intimă cu zidul a început devreme. De-a lungul tuturor anilor de prizonierat, care s-au menținut într-o continuă mișcare, de parcă viața mi-ar fi depins de ea, zidul a rămas unicul meu jalon de stabilitate. Mi-am făcut din el un punct de referință constant, cu ajutorul căruia calculam amplasamentul, viteza și distanța fiecărui element din jurul meu. Și nu – nu am făcut din mine însumi centrul aceluia univers. În loc de asta, mi-am găsit un loc numai al meu înăuntrul său. Din locul acela stabil, omul ajunge să-și dea seama de poziția stelelor, de câte grăunțe de zahăr ajung în cafeaua de dimineață, de cantitatea de

raze ale soarelui care se strecoară printr-o ferestruică de la care se vede înspre niciunde sau de țesătura diafană a rochiei unei companii frumoase, la căderea nopții.

Așa se face că, din momentul în care l-am îmbrățișat, zidul meu a renunțat la propria-i materialitate și a devenit păstrătorul tuturor intențiilor și aspirațiilor pe care i le-am încredințat. La început, chiar a fost derutat: cum ar putea un zid să restricționeze libertatea cuiva care și-a părăsit deja propria libertate? Cineva care se cramponează de el, de zid, așa de tare, încât aproape că îl înăbușă, care se lipește de el precum un iubit și care își practică toate obiceiurile devenite rutine, chiar și pe cele mai intime, sub aripa lui. Cineva care povestește fapte incredibile, pe care zidul ar putea să le creadă, neavând termen de comparație. Altfel, acel cineva îi lămurește zidului ce sunt lucrurile în sine ale lui Kant, argumentând că realitatea lucrurilor nu este una exterioară percepției și simțirii noastre. Dacă nu reușește să convingă zidul, răstoarnă tabla și aranjează la loc piesele, pentru că lucrurile sunt așa cum vrem noi să fie.

Am crezut că, atunci când aș fi terminat de citit cartea lui Kierkegaard, aveam să scap de toate incertitudinile și întrebările, pe care tot ea le stârnise în sinea mea. Dar iată că brusc, fără să-i pese, mi-a lansat gândurile într-o călătorie prin timp, în care am ajuns atât de departe, încât m-am temut că nu mai era cale de întoarcere. Peste o mulțime de distanțe scaldate în lumină, am scrutat diversele etape ale vieții mele, cu toate amănunțele, evenimentele și figurile lor, unele reale, iar altele doar plăsmuiri ale imaginației mele. Am rămas, cumva, suspendat între prezentul în care trăiam și un timp diferit, care spunea o poveste cunoscută mie, în care toate chipurile semănau cu al meu.